

TEXNOLOGIK TA'LIMDA KOMPETENTLI YONDASHUV ASOSIDA TALABALARNI KASB-HUNARGA O'RGATISH

Ziyodullayeva Aziza

Nizomiy nomidagi TDPU magistranti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15307526>

Annotatsiya

Hozirgi kunda ta'lim tizimi o'zgarayotgan dunyoda talabalarni zamonaviy kasb-hunarlarini egallashga tayyorlash uchun yangi yondashuvlarni izlamoqda. Bu borada texnologik ta'limning ahamiyati oshib bormoqda, chunki u nafaqat bilim, balki amaliy ko'nikmalarni ham rivojlantirishga yordam beradi. Kompetentli yondashuv (kompetenstlik yondashuvi) esa ta'lim jarayonida talabalar uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan. Ushbu maqolada texnologik ta'limda kompetentli yondashuv asosida talabalarni kasb-hunarga o'rgatishning ahamiyati va uning afzalliklari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: kompetentlik, ko'nikma, zamonaviy, metodologiya, malakali, mutaxassis, qobiliyat, tahlil, optimal, platforma, kodlash, onlayn, robototexnika, dasturlash, simulyatsiya, sun'iy intellekt, virtual.

Annotation

Nowadays, the education system is looking for new approaches to prepare students for modern professions in a changing world. In this regard, the importance of technological education is increasing, because it helps to develop not only knowledge, but also practical skills. The competency-based approach (competence approach) is aimed at forming the knowledge and skills necessary for students in the educational process. This article examines the importance and advantages of training students for a profession based on a competency-based approach in technological education.

Keywords: competence, conicma, modern, methodology, qualified, expertise, analysis, optimal, platform, coding, online, robotics, programming, simulation, artificial intelligence, virtual.

Kompetentli yondashuv — bu o'quvchilarga nafaqat nazariy bilimlarni berish, balki ularni amaliyotda qo'llashga yo'naltirilgan ta'lim metodologiyasidir. Bu yondashuvda talabalar, o'qituvchi tomonidan berilgan nazariy ma'lumotlardan tashqari, muayyan sohada malakali mutaxassis bo'lish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalarni o'rganadilar. Kompetentlik o'quvchining muayyan vaziyatda bilimlarni, ko'nikmalarni va qobiliyatlarni qanday qo'llashiga bog'liq.

Texnologik ta'limda kompetentli yondashuv

Texnologik ta'limda kompetentli yondashuv talabalarga texnologiyalarni samarali ishlatish, ularni o'z kasbida qo'llash va yangiliklarga moslashish qobiliyatlarini rivojlantiradi. Zamonaviy texnologiyalar ta'limda talabalarni faqat bilim olish bilan cheklanmasdan, ular amaliyotga tayyor bo'lishi uchun kerakli ko'nikmalarni ham shakllantiradi. Bu yondashuv o'quvchilarga bir necha asosiy ko'nikmalarni o'rgatadi:

1. Tahlil va qaror qabul qilish ko'nikmalari: Talabalar texnologik vositalardan foydalanish orqali masalalarni tahlil qilish, ular uchun optimal yechimlarni topish va shu yechimlarni amalga oshirish ko'nikmalarini egallashadi. Bu, ayniqsa, kasb-hunar egallashda zarurdir.

2. Muammo yecha olish qobiliyati: Texnologik asboblarni yordamida talabalar turli xil muammolarni hal qilishga qodir bo'ladilar. Masalan, informatika yoki muhandislik sohalarida talabalar kodlash, tarmoq qurilishi va boshqa texnik muammolarni yechish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

3. Jamoada ishlash: Zamonaviy texnologiyalar jamoada samarali ishlashni osonlashtiradi. Onlayn hamkorlik platformalari, masofaviy muloqot vositalari talabalarni jamoaviy ishlashga o'rgatadi. Bu kasb-hunarda muvaffaqiyatli bo'lish uchun zarur bo'lgan muhim ko'nikmalardan biridir.

Kasb-hunarga o'rgatishda texnologik ta'limning ahamiyati

1. Amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish: Texnologik ta'lim talabalarni kasb-hunar uchun amaliy ko'nikmalar bilan ta'minlaydi. Masalan, informatika, robototexnika, dasturlash, dizayn va boshqa sohalarida talabalar turli xil texnologiyalar yordamida o'rgangan bilimlarini amaliyotda qo'llashadi.

2. Yangi kasblarga tayyorlash: Texnologiyalar tez o'zgarib bormoqda, shu sababli yangi kasblar va mutaxassisliklar paydo bo'lmoqda. Texnologik ta'lim yordamida talabalar ushbu yangi kasblarga tayyorlanadi va bozordagi o'zgarishlarga moslashish qobiliyatini rivojlantiradilar.

3. Texnologiyaga integratsiya qilish: Kasb-hunarga o'rgatish jarayonida texnologiyalarning integratsiyasi talabalarni yangiliklarga moslashishga va texnologiyalarni qo'llashga tayyorlaydi. Masalan, ilmiy va texnik sohalarida talabalar kompyuter dasturlari, simulyatsiya vositalari, ma'lumotlarni tahlil qilish vositalaridan foydalanishni o'rganadilar.

Kelajakdagi Perspektivlar

Texnologik ta'lim orqali kasb-hunar o'rgatishning kelajagi juda yorqin. Yangi texnologiyalar, masalan, sun'iy intellekt, virtual va kengaytirilgan haqiqat (VR/AR), va robototexnika kasb-hunar o'rgatish jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishga yordam beradi. O'quvchilar o'z ko'nikmalarini haqiqiy ish

joylarida qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa o'z navbatida, kasbga tayyor bo'lishni va kelajakda muvaffaqiyatli ishlashni ta'minlaydi.

Texnologik ta'limda kompetentli yondashuv asosida talabalarni kasb-hunarga o'rgatish ta'lim tizimining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Bu yondashuv orqali talabalar faqat nazariy bilimlar bilan emas, balki amaliy ko'nikmalar bilan ham ta'minlanadi, bu esa ularni kasbga tayyorlashda katta ahamiyatga ega. Kelajakda texnologik ta'limning rivojlanishi o'quvchilarga yangi imkoniyatlar yaratadi va ularni o'z kasblarida muvaffaqiyatga erishishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sh.. "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz". T. MirziyoyevM O'zbe"kiston", 20117 yil.
2. Mirziyoev Sh.M. "Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak". T.: "O'zbekiston". 2017 yil.
3. N.A.Muslimov, M.H.Usmonboeva, D.M.Sayfurov, A.B.To'raev Innovatsion ta'lim texnologiyalari / o'quv-metodik qo'llanma. Toshkent.: 2015 yil.
4. 4.O'X. Muxamedov, M.H.Usmonboeva, S.S. Rustamov / Ta'limni tashkil etishda zamonaviy
5. interfaol metodlar: o'quv-uslubiy tavsiyalar. T.: O'zbekiston Respublikasi IIB akademiyasi. 2016 yil.
6. 5.R.X.Ayupov, R.G.Boltaboeva / Innovatsion ta'lim usullari va vositalari / o'quv qo'llanma. T.: TMI. 2014 yil.
7. N.A. Muslimov, M.Usmonboyeva, M.Mirsolieva "Innovatsion ta'lim texnologiyalari va pedagogik kompetentlik" moduli bo'yicha O'UM. Toshkent.: 2016 yil.
8. <http://www.geosities.com./tyaglo/ct/index.html>.
9. [www.casemethod](http://www.casemethod.com).
10. www.inter-pedagogika.ru.
11. www.bilimdon.uz

